

DINAMICA DIZABILITĂȚII PRIMARE ȘI RELAȚIILE CU FACTORII OCUPAȚIONALI

Rața Vadim

(Cond. șt. – Ion Bahnarel, dr. hab. șt. med., prof. univ., Alina Ferdohle, dr. șt. med, conf. cert.,
Centrul National de Sănătate Publică)

Introducere. Dizabilitatea cauzată de boală profesională se stabilește în urma afecțiunilor generate de influența sistematică și de lungă durată a factorilor ocupaționali. Un rol esențial în securitatea și sănătatea populației de vârstă aptă de muncă îl are studierea dinamicii, structurii bolilor profesionale prin prisma apariției dizabilității incapacității de muncă.

Scop. Analiza datelor statistice privind dizabilitatea primară a populației în vârstă aptă de muncă pe perioada anilor 2007-2012.

Material și metode. Materiale au fost documente statistice oficiale (anii 2007-2012). Datele au fost procesate prin metodele bibliografico-analitică, matematico-statistică, analitico-comparativă.

Rezultate. Dinamica dizabilității primare a populației apte de muncă în 2002 a atins 137,8 mii persoane, iar în 2013 - 183,7 mii persoane, din care bărbați - 56,8% și femei - 43,2%. Datele obținute relevă, că mai afectate sunt grupele de vârstă 40-50 ani ambele sexe, 50-56 femei, și 50-61 bărbați. La stabilirea diagnosticului de boală profesională vechimea în muncă este de $23,51 \pm 1,32$ de ani. Vechimea în muncă a celor supuși factorilor: biologici $17,05 \pm 1,33$ ani; chimici $21,52 \pm 1,03$ ani; fizici $27,36 \pm 2,37$ de ani; ergonomici $26,83 \pm 1,46$ ani și cancerigeni $32,50 \pm 1,50$ ani.

Concluzii. Nivelul dizabilității primare în RM pe parcursul anilor 2007-2012 înregistrează o creștere cu 45,9 mi persoane, 95 la sută sunt în vârstă aptă de muncă. Grupele de vârstă afectate 40-50 ani.

Cuvinte cheie. Dizabilitatea primară, boli profesionale, capacitatea de muncă, factorii ocupaționali.

DYNAMICS OF PRIMARY DISABILITY AND CORRELATION WITH OCCUPATIONAL FACTORS

Rața Vadim

(Sci. adviser: Ion Bahnarel, PhD., prof., Alina Ferdohle, PhD., associate prof., National Centre of Public Health)

Introduction. Disability caused by the professional disease is established as a result of systematic and long-term influence of occupational factors. An essential role in the safety and health of working age people plays the study of dynamics, structure of professional diseases in the light of the appearance of working incapacity disability.

Purpose. Analysis of statistical data on primary disability of working age population during 2007-2012.

Material and methods. Materials were official statistical documents (2007-2012). Data were processed by the bibliographic-analytical, mathematical-statistic, analytical-comparative

Methods Results: The dynamics of primary disability at the working age population in 2002 reached 137 800 people, and in 2013 - 183 700 people (men - 56.8%; women - 43.2%). The obtained data show that the most affected age groups are of 40-50 years both genders: 50-56 years old women and 50-61 years old men. For the diagnosis of occupational disease, the work experience is 23.51 ± 1.32 years. Work experience of the subjects affected by: biological 17.05 ± 1.33 years; chemical 21.52 ± 1.03 years; physical 27.36 ± 2.37 years; ergonomic 26.83 ± 1.46 years and carcinogens 32.50 ± 1.50 years, factors.

Conclusions. The level of primary disability in the Republic of Moldova during 2007-2012 recorded a growth with 45.9 million people, 95% of them are of working age. The affected age groups are of 40-50 years.

Key words. Primary disability, occupational diseases, working capacity, occupational factors.